

KUUSAMON KAUPUNKI

Maaningan tuulivoimaosayleiskaava

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

4.12.2015

Päivitetty 9.3.2018

S **SITO**

EPV **Tuulivoima**

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	2
2	OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)	2
3	SUUNNITTELUALUE	2
4	SUUNNITTELUN TAVOITTEET	3
5	LAADITTAVA TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVA.....	3
6	TUULIVOIMAHANKKEEN TEKNINEN KUVAUS.....	3
7	SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT.....	3
7.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT).....	3
7.2	Maakuntakaava.....	4
7.2.1	Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava	4
7.2.2	Itä-Lapin maakuntakaava	11
7.2.3	Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotus	12
7.3	Yleiskaavat	14
7.3.1	Kuusamon oikeusvaikutteinen yleiskaava	14
7.3.2	Kuusamon kaupungin strateginen yleiskaava 2030	15
7.4	Liittyminen muihin hankkeisiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin	18
8	YVA-MENETTELYN JA KAAVAN YHTEEN SOVITTAMINEN	18
9	LAADITTAVAT SELVITYKSET.....	18
10	VAIKUTUSTEN ARVIOINTI.....	18
11	OSALLISTUMINEN JA TIEDOTTAMINEN	19
11.1	Osalliset.....	19
11.2	Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen	20
12	OSAYLEISKAAVOITUKSEN TAVOITEAIKATAULU.....	20
13	YHTEYSTIEDOT	21

1 Johdanto

EPV Tuulivoima Oy kehittää Kuusamon Maaningan alueelle 54 tuulivoimalasta muodostuvan kokonaisuuden. Hankkeesta on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-selostus liitteineen ovat luettavissa ELY-keskuksen internet-sivuilla osoitteesta:
<http://www.ymparisto.fi/maaningantuulivoimayva>.

Tuulivoimahankkeen toteuttaminen edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaisia rakennuslupia. Rakennuslupien edellytyksenä on tuulivoimahankkeen mahdollistava kaava, joten alueelle laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77a §:n mukainen tuulivoimaosayleiskaava.

EPV Tuulivoima Oy:n toimittama kaavoitusaloite on hyväksytty Kuusamon kaupungissa syyskuussa 2015 (Kaupunginhallitus 14.9.2015 § 226).

2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan kaavan laadinnan yhteydessä tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

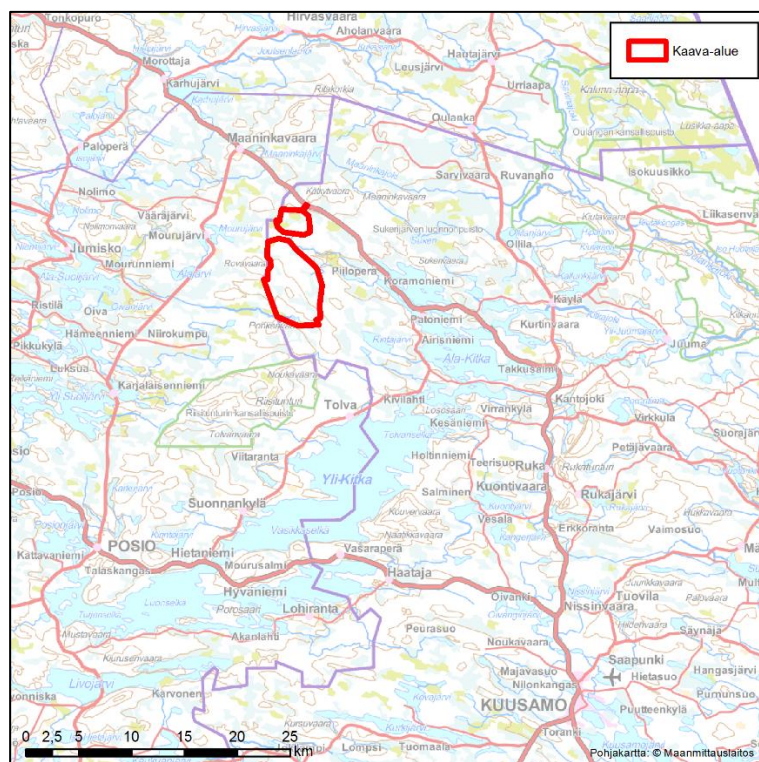
3 Suunnittelualue

Kaava-alue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla Kuusamon kaupungissa noin 40 kilometriä Kuusamon keskustasta luoteeseen. Hankealueen etäisyys Rukalle on noin 25 km. Kaava-alueen eteläisen osan pinta-ala on 3250 hehtaaria ja pohjoisosan 621 hehtaaria eli yhteensä 3871 hehtaaria. Hankealue on topografialtaan vaihteleva, maanpinnan korkeus vaihtelee välillä 250–370 metriä merenpinnan yläpuolella.

Hankealueen maa-alueet ovat Kuusamon yhteismetsän omistuksessa Kuusamon kaupungin alueella. Hankkeesta vastaava on solminut vuokrasopimukset Kuusamon yhteismetsän kanssa.

Kaava-alueelle ei sijoitu asuin- tai vapaa-ajanrakennuksia. Lähimmät rakennukset sijaitsevat noin 1,4 kilometrin etäisyydellä suunnitelluista tuulivoimaloista.

Kaava-alueella ei ole luonnonsuojelualueita eikä se sijaitse valtakunnallisesti (FINIBA) tai kansainvälisesti (IBA) tärkeitä linnustoalueita. Kaava-alueella ei ole tunnettuja muinaisjäännöksiä eikä maiseman tai rakennetun kulttuuriympäristön arvoitettuja kohteita.

Kuva 1. Kaava-alueen sijainti (punainen katkoviiva).

4 Suunnittelun tavoitteet

Suunnittelun tavoitteena on mahdollistaa Kuusamon alueelle 54 tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja sähköasemien rakentaminen.

Hanke vähentää osaltaan Suomen energiantuotannon kasvihuonekaasupäästöjä ja edistää Suomen ilmastostrategian (2013) tavoitetta nostaa tuulivoimalla tuotetun sähkön osuus yhdeksään teravattituntiin vuoteen 2025 mennessä.

5 Laadittava tuulivoimaosayleiskaava

Maankäyttö- ja rakennuslaissa on tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säädökset (MRL 77a-c §). Tämä tuulivoimaosayleiskaava laaditaan MRL 77a §:n mukaisena yleiskaavana, jota voidaan käyttää rakennusluvan myöntämisen perusteena.

6 Tuulivoimahankkeen tekninen kuvaus

Tuulivoimahankkeen suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on 3–6 MW. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 240 metriä ja napakorkeus enintään 160 metriä. Roottorin halkaisija on enintään 160 metriä. Hankkeen tuottama energian määrä on 183–426 MW.

Rakennettavien huoltoteiden leveys on noin 6 metriä, kaarteissa tätä leveämpi. Tien tulee kestää 17 tonnin akselipaino. Voimaloiden viereen tarvitaan noin 60 x 70 metrin kokoiset asennuskenttäalueet.

Tuulivoimahankkeen sisäinen sähkönsiirto tapahtuu maakaapelein kaava-alueelle rakennettavalle sähköasemalle. Maakaapelit sijoitetaan lähtökohtaisesti huoltoteiden yhteyteen. Sähkö siirretään sähköasemalta rakennettavalla 110 kV voimajohdolla olevaan sähköverkkoon. Hankkeen YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta vaihtoehtoista sähkönsiirtoreittiä.

7 Suunnittelun lähtökohdat

7.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Maankäyttö- ja rakennuslain 24 §:n mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Tämän kaavan suunnitteluun vaikuttavat ainakin seuraavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- Ehkäistään melusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

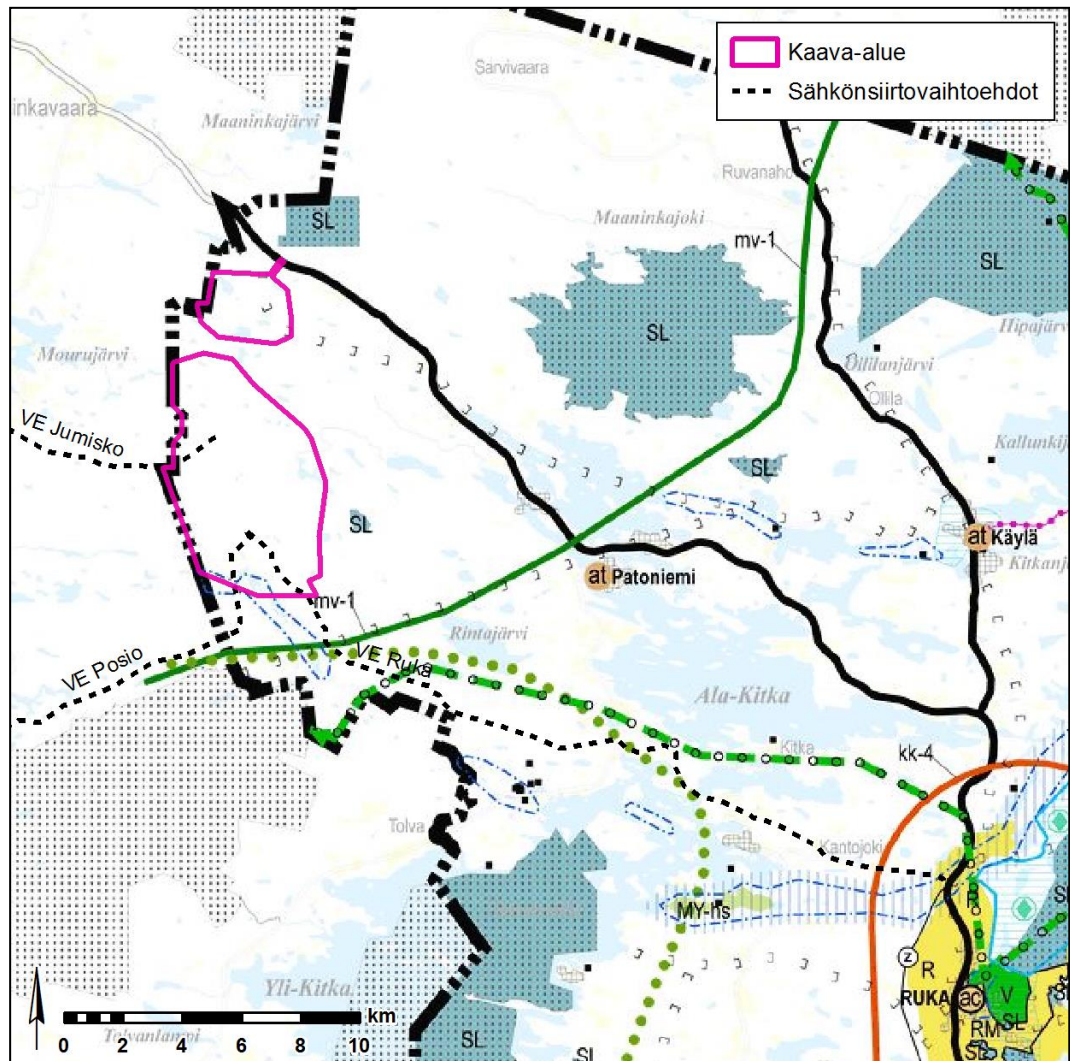
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

- Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksilöihin.

7.2 Maakuntakaava

7.2.1 Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava

Kuva 2. Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavasta. Kaavan päälle on piirretty kaava-alueen raja ja sähkönsiirron vaihtoehdot.

Alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, jonka maakuntavaltuusto hyväksyi 2003 ja ympäristöministeriö vahvisti 2005. Kaava tuli voimaan KHO:n päätöksellä 25.8.2006. Maakuntakaavassa on osoitettu Pohjois-Pohjanmaan alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet sekä sellaiset aluevaraukset, jotka ovat tarpeen maakunnan kehittämisen kannalta.

Kaava-alueelle ja sen lähialueelle on osoitettu seuraavat merkinnät:

- Nykyinen tie (musta viiva)
- Moottorikelkkailureitti (hakasulkeet)
 - Merkinnällä osoitetaan olemassa olevia ja suunniteltuja moottorikelkkailun pääreittejä.
- Pohjavesialue (sininen katkoviiva), poistunut ympäristöhallinnon pohjavesiluokituksesta 2000-luvulla
 - Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä (1. luokan) ja vedenhankintaan soveltuvat (2. luokan) pohjavesialueet.
 - Suunnittelumääräykset: Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävin vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.
- Matkailun vetovoima-alue / matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue (mv-1)

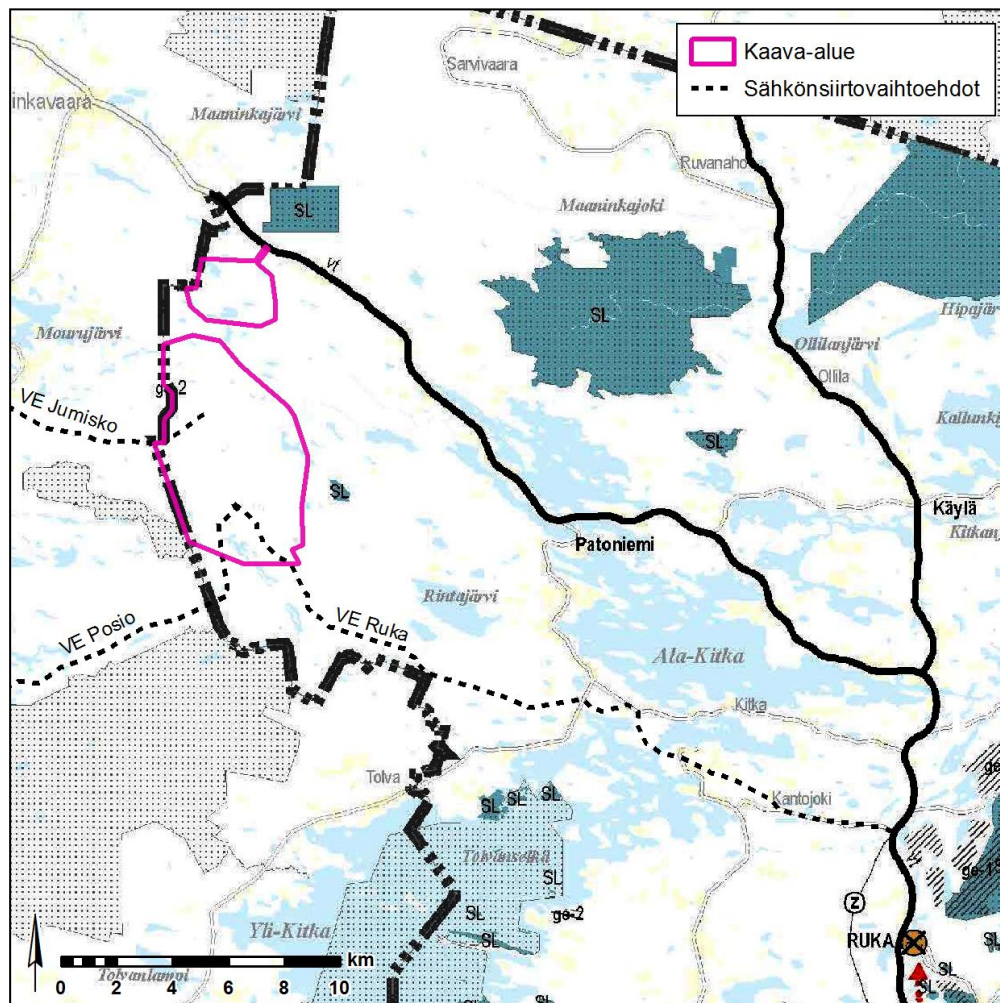
- Merkinnällä osoitetaan ympäristöarvojen, matkailun ja virkistysten kannalta valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäviä aluekokonaisuuksia.
- Kehittämisperiaate(mv-1): Ruka-Oulanka-Kitka
Alueen kehittäminen perustuu Kuusamon matkailukaupungin palveluihin sekä kansallispuistoon, muuhun luontoon ja ulkoiluun liittyviin virkistys- ja vapaa-aikatoimintoihin. Aluetta kehitetään maaseudun monielinkeinoin tukeutuvana asumisen ja vapaa-ajan vyöhykkeenä.
- Luonnon monikäyttöalue (vihreä palloviiva)
 - Merkinnällä osoitetaan virkistyskäytön kannalta kehitettäviä, arvokkaita luontokohteita sisältäviä aluekokonaisuuksia.
 - Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota luontoalueiden virkistyskäyttömahdollisuuksien edistämiseen, niiden välisten reitistöjen muodostamiseen sekä maisema- ja ympäristöarvojen säilymiseen.
- Tärkeä vaellusreitti (palloviiva)
 - Merkinnällä osoitetaan ylimaakunnallisia ja kansainvälisiä vaellusreittejä.
- Poronhoitoalue (sininen sahalaiteviiva), koskee koko osayleiskaava-aluetta
 - Alueiden käytön suunnittelussa on turvattava porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset. Turvetuotantoa suunniteltaessa on oltava yhteydessä paliskuntiin, ja metsänuudistamisessa sekä matkailutoimintojen sijoittamisessa on otettava huomioon porotalouden tärkeät kohteet, kuten erotus- ja ruokintapaikat sekä pyyntiaidat.

Koko maakuntakaava-aluetta koskevista alueidenkäytön periaatteista ja yleismääräyksistä seuraavat voivat liittyä tähän hankkeeseen.

- Maa- ja metsätalous
 - Yleisiä suunnittelumääräyksiä: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden säilyminen tuotantokäytössä. Maaseutua kehitettäessä on pyrittävä sovittamaan yhteen asutuksen tavoitteet ja maatalouden, mukaan lukien karjatalouden, toimintaedellytykset. Maankäyttöä suunniteltaessa on tuettava metsätalousalueiden ja -yksiköiden yhtenäisyyttä ja toimivuutta. Metsätaloutta suunniteltaessa tulee edistää metsien monipuolista hyödyntämistä yhteen sovittamalla eri käyttömuotojen ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteita.
- Rantojen käyttö
 - Kehittämisperiaatteet: Turvataan tasapuoliset mahdollisuudet ranta-alueiden käyttöön varaamalla rantaa riittävästi yleiseen virkistykseen. Varaudutaan loma-asutuksen kasvun jatkumiseen ja erityyppisten loma-asuntoalueiden kysyntään: perinteinen omarantainen asutus järviolueilla, tiivis lomakylä-tyyppinen asutus merenrannikolla ja matkailukeskusten läheisyydessä. Tavoitteena on hyvien vapaa-ajan ympäristöjen muodostaminen tasapuolisesti eri käyttäjäryhmille.
 - Rakentamista ohjataan sietokyvyltään hyvillä rannoilla. Rakentamattomien ja pienten vesistöjen rannoille rakentamista ei suositeta. Maisemallisesti keskeiset ja arat rannat jätetään rakentamisen ulkopuolelle.
- Vakituisen asumisen ja loma-asutuksen sijoittumisessa suositetaan kyläkeskusten, taajamien ja matkailukeskusten läheisyyttä. Suunnitelmallisella asuntorakentamisella tuetaan erityisesti maaseudun asutuksen ja palvelujen säilymistä.
- Yleisiä suunnittelumääräyksiä: Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee ottaa huomioon ranta-alueen ympäristöolosuhteet, vesihuollon järjestäminen sekä rakennusoikeuden, yhteiskäyttöalueiden ja yleisten alueiden tasapuolinen jakautuminen eri maanomistajille. Yksityiskohtaisemmissa kaavoissa voidaan enintään puolet rantaviivasta osoittaa rakennusmaaksi. Pienissä vesistöissä rantarakentamisen mitoituksessa tulee lisäksi ottaa huomioon vesistön sietokyky ja vesipinta-ala. Pienissä saarissa mitoituksen tulee perustua saaren pinta-alaan.
- Turvesoiden käyttö
 - Suopohjien jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueelliset maankäyttötarpeet.
- Muita maakuntakaavamääräyksiä
 - Lentoesteiden korkeusrajoitukset tulee ottaa huomioon lentoasemien ja lentopaikkojen ympäristöjen yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa.

Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaava

1. Vaihemaakuntakaava vahvistettiin ympäristöministeriössä 23.11.2015 ja kaava tuli lainvoimaiseksi 3.3.2017. Vaihemaakavassa käsiteltävät aihepiirit ovat muun muassa energiantuotanto ja -siirto (mm. manneralueen tuulivoima-alueet), luonnonympäristö sekä liikennejärjestelmä ja logistiikka.

Kuva 2. Ote Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavasta. Kaavan päälle on piirretty kaava-alueen raja ja sähkönsiirron vaihtoehdot.

Kaava-alueelle ja sen lähialueelle sekä suunnitellulle sähkönsiirtoreitille on osoitettu seuraavat merkinnät:

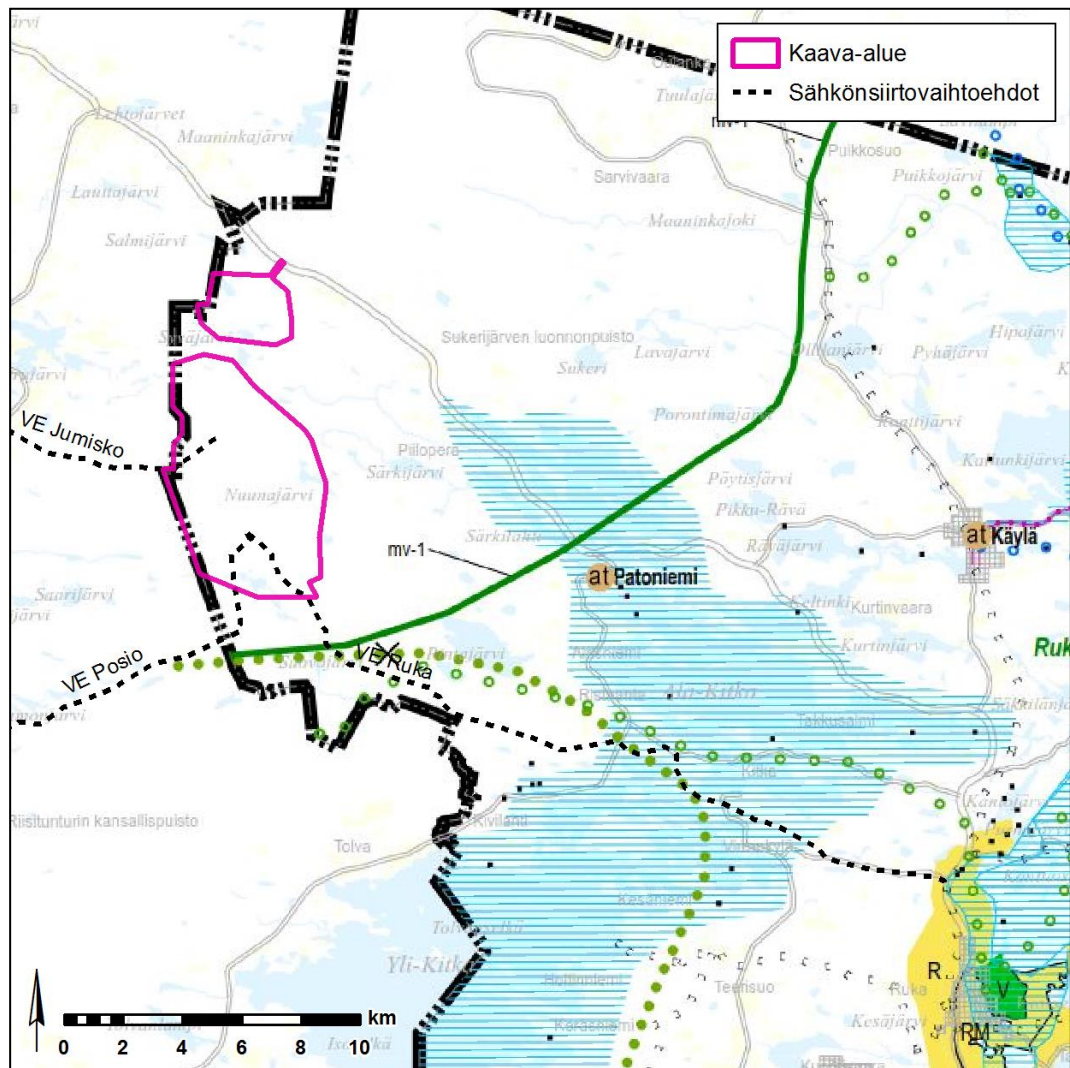
- Moreenimuodostuma (ge-2)
- Luonnonsuojelualue (SL)
 - Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita.
 - Suunnittelumääräys: Alueen ja sen ympäristön maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta, vaan pyritään edistämään alueen luonnon monimuotoisuuden sekä alueiden välisten ekologisten yhteyksien säilymistä. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 § mukainen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.
- Natura 2000 –verkostoon kuuluva alue (harmaa rasteri)
 - Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkoston alueet.
- Valtatie (vt)
 - Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä edistämään kevyen liikenteen väylien toteuttamista erityisesti taajamien, kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä.

Koko maakuntakaava-aluetta koskevista määräyksistä seuraavat voivat liittyä tähän hankkeeseen:

- Tuulivoimaloiden rakentaminen
 - Yleisiä suunnittelumääräyksiä: Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimahankkeita, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia.
- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen, luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, harjunsuojeluohjelman alueiden, maakuntakaavan luonnonalueiden ja seudullisesti merkittävien virkistysalueiden ulkopuolelle.
- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan ja linnustoon sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja varjostusvaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.
- Muuttolinnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten ehkäisemiseksi voimalat tulee sijoittaa ensisijaisesti maakuntakaavoituksen yhteydessä määriteltujen muuton painopistealueiden ja tärkeiden levähtämisalueiden ulkopuolelle.
- Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään.
- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvítettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.
- Soiden käyttö
 - Yleisiä suunnittelumääräyksiä: Soiden ja turvemaiden käyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että voimassa olevassa Oulujoen–lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa esitetyt vesien tilaa koskevat tavoitteet saavutetaan.

Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaava

Maakuntavaltuusto hyväksyi 7.12.2016 Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan, ja hyväksymispäätös sai lainvoiman 2.2.2017. Vaihemaakuntakaavan teemoina ovat maaseudun asutusrakenne, kulttuuriympäristöt, virkistys ja matkailu, jätteenkäsittely, ampuradat ja puolustusvoimien alueet.

Kuva 3. Ote Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavasta 7.12.2016. Kaavan päälle on piirretty hankealueen raja ja sähkönsiirron vaihtoehdot.

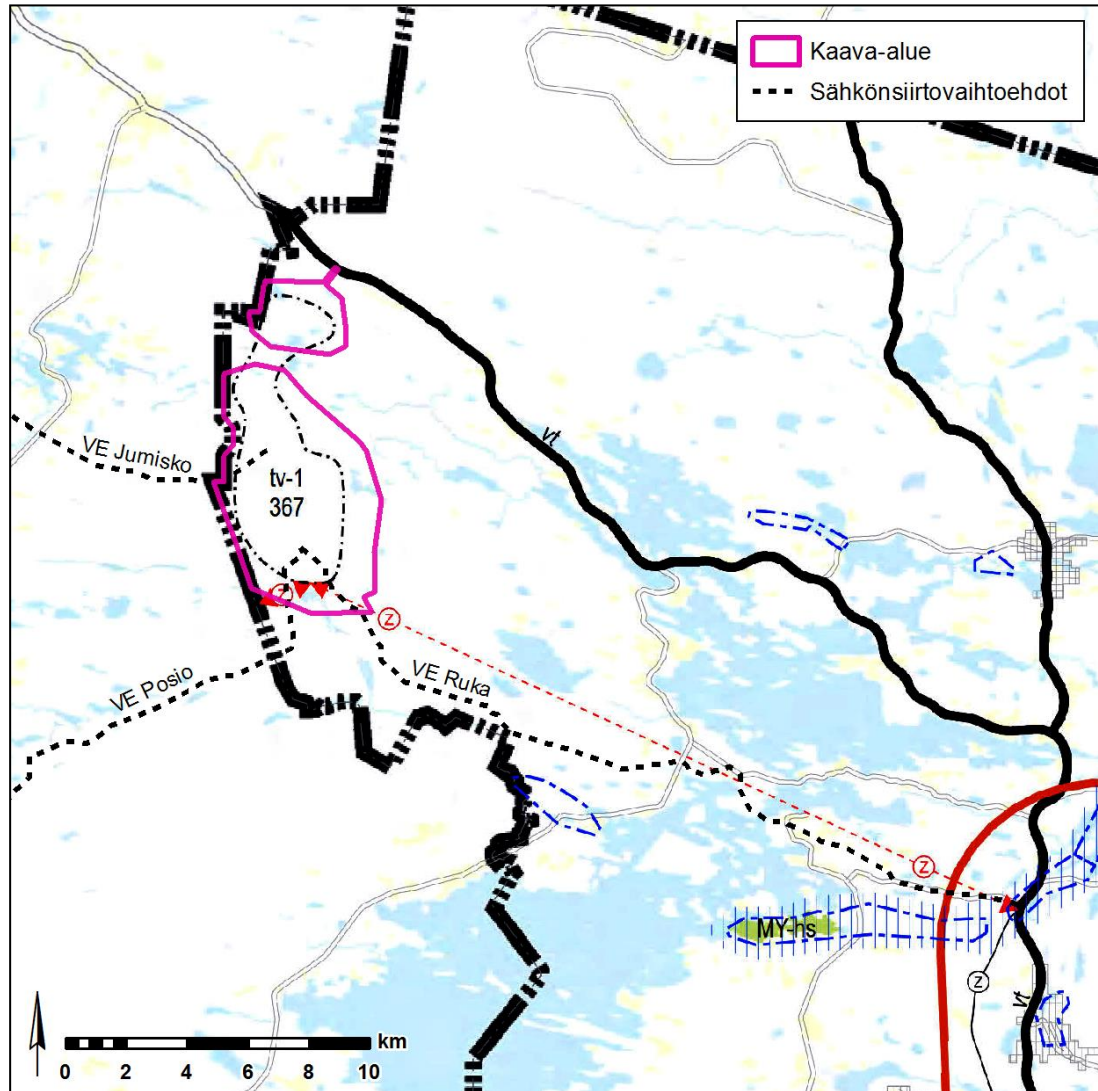
Kaava-alueelle ja sen lähialueelle on osoitettu seuraavat merkinnät:

- Matkailun vetovoima-alue / matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue (mv-1)
 - Merkinnällä osoitetaan ympäristöarvojen, matkailun ja virkistyksen kannalta valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäviä aluekokonaisuuksia.
 - Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota virkistysalueiden ja -reittien verkoston muodostamiseen sekä maisema- ja ympäristöarvojen säilymiseen ja matkailukeskusten rakentamisen sopeuttamiseen ympäristöön.
 - Aluekohtainen kehittämisperiaate (mv-1): Ruka–Oulanka–Kitka
Alueen kehittäminen perustuu Kuusamon matkailukaupungin palveluihin sekä kansallispuistoon, muuhun luontoon ja ulkoiluun liittyviin virkistys- ja vapaa-aikatoimintoihin. Aluetta kehitetään maaseudun elinkeinoin tukeutuvana asumisen ja vapaa-ajan vyöhykkeenä.
- Tärkeä ulkoilu- tai retkeilyreitti (palloviiva)
 - Merkinnällä osoitetaan ylimaakunnallisia ulkoilu- ja retkeilyreittejä
- Luonnon monikäyttöalue (vihreä palloviiva) merkintä poistuu.

Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan laatiminen on vireillä. Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus on 16.10.2017 § 183 hyväksynyt 3. vaihemaakuntakaavan ehdotuksen lausuntoaineiston kuultavaksi. Lausuntojen palautteen käsittelyn ja viranomaisneuvottelun (MRA 11 §) perusteella kaavaehdotusta tarkistetaan, minkä jälkeen maakuntahallituksen hyväksymä kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville keuhällä 2018. 3. vaihemaakuntakaavassa käsitellään maakunnan alueidenkäyttöä seuraavien teemojen osalta:

- Pohjavesi- ja kiviainesalueet
- Mineraalipotentiali- ja kaivosalueet
- Oulun seudun liikenne ja maankäyttö
- Tuulivoima-alueiden tarkistukset
- Vaalan ja Himangan kaavamerkintöjen tarkistukset
- Muut maakuntakaavamerkintöjen päivitykset

Kuva 4. Ote Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta 16.10.2018 (MRA 13 § mukainen lausuntoaineisto). Kaavan päälle on piirretty hankealueen raja ja sähkönsiirron vaihtoehdot.

Kaava-alueelle ja sen lähialueelle on osoitettu seuraavat merkinnät:

- Tuulivoimaloiden alue (tv-1, 367)
 - Merkinällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselistuksen alueluetteloon.
 - Suunnittelumääräykset: Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvítettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.
 - Kaavaselistuksen alueluettelo: tv-1 367, Kuusamo, Maaninka

- Ohjeellinen pääsähköjohto 110 kV (z, punainen katkoviiva)
 - Merkinnällä osoitetut linjaukset perustuvat tuulivoimahankkeiden YVA-selvityksiin tai muihin riittäviksi arvioituihin selvityksiin, joissa voimajohdon reitti on varmistettu pääpiirteissään toteuttamiskelpoiseksi, mutta voi vaatia vielä mahdollisia pieniä muutoksia.
- Valtatie (vt)
 - Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä edistämään kevyen liikenteen väylien toteuttamista erityisesti taajamien, kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä.
- Pohjavesialue (sininen piste-katkoviiva)
 - Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät (1. luokan) ja vedenhankintaan soveltuvat (2. luokan) pohjavesialueet. "
 - Suunnittelumääräykset: Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskiä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävän vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.
- Tärkeä pohjavesiväyhyke (sininen pystyraiditus)
 - Merkinnällä osoitetaan laajoja, useista pohjavesialueista muodostuvia väyhykkeitä, jotka soveltuvat pohjaveden ottamiseen maakunnallista tai seudullista tarvetta varten.
- Kuusamon matkailukaupunki (punaruskea viiva, kk-4)
 - Merkinnällä osoitetaan Koillis-Suomen aluekeskuksen ydinalue, jota kehitetään kansainvälisenä matkailu- ja kaupunkikeskuksena.
 - Suunnittelumääräykset: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää toiminnallisesti monipuolisen sekä maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoisen matkailukaupungin kehittämistä Kuusamon kaupunkikeskustan ja Rukan matkailukeskuksen muodostaman kaksoiskeskuksen varaan.

Lisäksi tuulivoimaloiden rakentamista koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulipuistoja, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia.

Perämeren rannikkoalueella tuulivoimarakentaminen tulee sijoittaa ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimaloiden sijoittamista myös muille alueille, mikäli se ei merkittävästi lisää tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia asutukseen, maisemaan, linnustoon tai muuhun ympäristöön.

Tuulivoimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa linnuston kannalta tärkeiden alueiden ulkopuolelle. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimarakentamista myös näille alueille, mikäli tuulivoimarakentaminen ei heikennä alueiden linnustoarvoja.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen, luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, harjajensuojeluohjelman alueiden, maakuntakaavan luo-alueiden ja seudullisesti merkittävien virkistysalueiden ulkopuolelle.

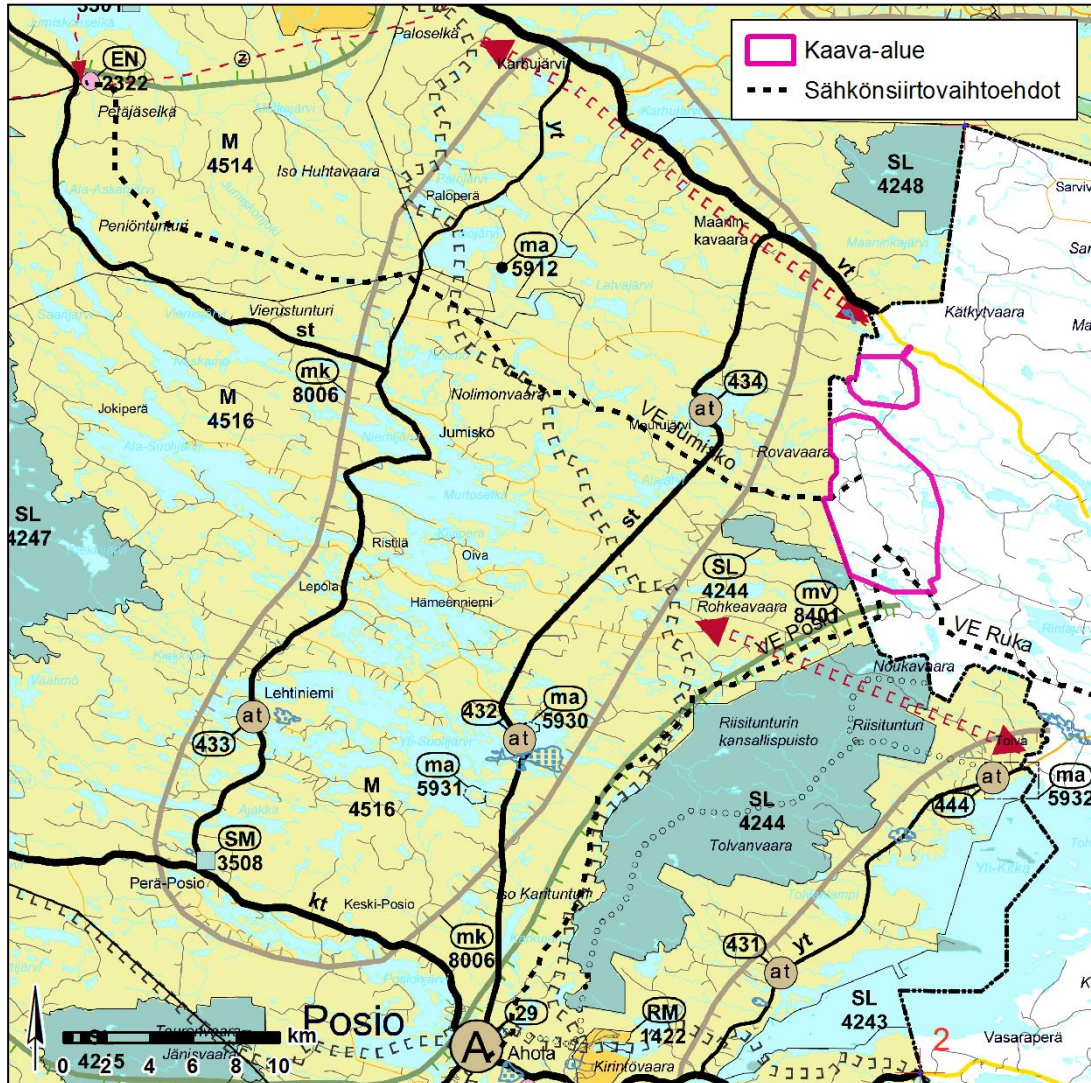
Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan ja linnustoon sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.

Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvítettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.

7.2.2 Itä-Lapin maakuntakaava

Ympäristöministeriö vahvisti Itä-Lapin maakuntakaavan 26.10.2004. Itä-Lapin maakuntakaava-alue käsittää Kemijärven kaupungin sekä Pelkosenniemen, Posion, Sallan ja Savukosken kunnat. Maaningan kaava-alue rajoittuu Itä-Lapin maakuntakaavaan Posion kohdalla. Posion sähkönsiirtovaihtoehdon voimalinja sijoittuu maakuntakaavan alueelle.

Kuva 5. Ote Itä-Lapin maakuntakaavasta 20.5.2003. Kaavan päälle on lisätty kaava-alueen raja ja sähkönsiirron vaihtoehdot.

Kaava-alueen lähialueelle on osoitettu seuraavat merkinnät:

- Maa- ja metsätalousvaltainen alue (M)
 - Merkinällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin, kuten poronhoitoon, luontaiselinkeinoin, asumiseen ja jokamiehen oikeuden rajoissa ulkoiluun.
- Luonnonsuojelualue (SL 4244)
 - Merkinällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita.

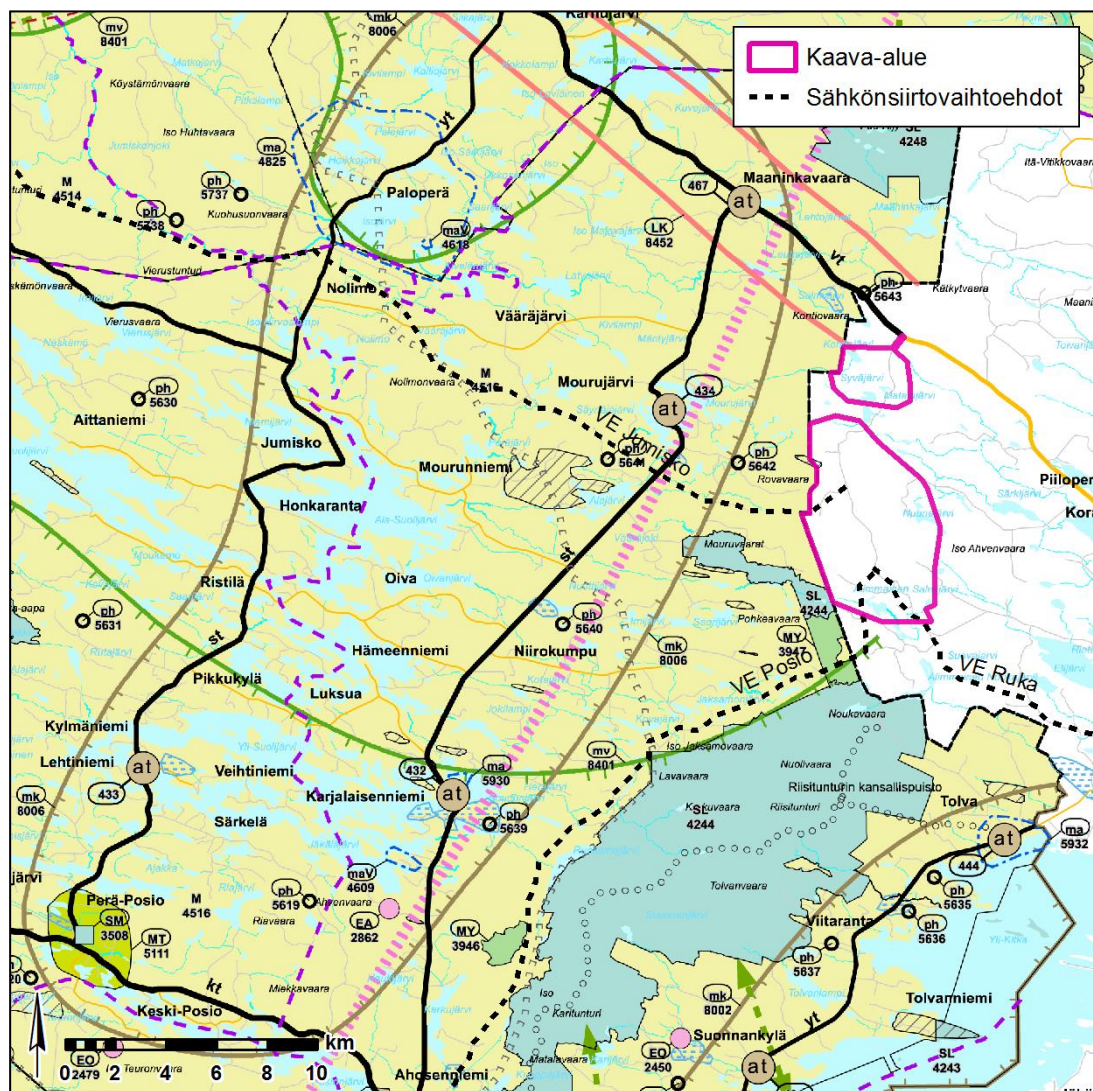
Koko maakuntakaava-aluetta koskevista määräyksistä seuraavat voivat liittyä tähän hankkeeseen:

- Meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyissä on otettava huomioon valtioneuvoston päätös melutasojen ohjearvoista.

- Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt sekä kiinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun.
- Porotalouden sekä muiden luontaiselinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset on turvattava. Metsätaloutta, turvetuotantoa, matkailutoimintoja ja loma-asutusta suunniteltaessa on otettava huomioon porotaloudelle tärkeät alueet. Suunniteltaessa valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa.

7.2.3 Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotus

Kaava-alueen länsipuolella ja Posion sähkönsiirtovaihtoehdon alueella on tekeillä Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava, joka kumoaa vahvistuessaan voimassa olevat Itä-Lapin maakuntakaavat sekä Rovaniemen vaihemaakuntakaavan. Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 15.8. - 14.9.2016. Lapin liiton hallitus hyväksyi 28.11.2016 kaavaehdotuksen ja päätti esittää valtioneuvostolle LSL:n 66 §:n mukaista Naturasta poikkeamista.

Kuva 6. Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotus 6.6.2016. Kaavan päälle on piirretty kaava-alueen raja ja sähkönsiirron vaihtoehdot. Lapin liiton hallitus hyväksyi 28.11.2016 maakuntakaavaehdotuksen. Kuvan sisältö vastaa 28.11.2016 ehdotuksen mukaista kaavakarttaa.

Maaningan tuulivoimaosayleiskaava rajoittuu Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaan. Posion ja Jumiskon sähkönsiirtovaihtoehtojen mukaiset voimalinjat sijoittuvat maakuntakaavan alueelle. Kaava-alueen lähialueelle on osoitettu seuraavat merkinnät:

- Maa- ja metsätalousvaltainen alue (M)

- Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta myös muihin tarkoituksiin.
- Luonnonsuojelualue (SL)
 - Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita

Koko maakuntakaava-aluetta koskevista määräyksistä seuraavat voivat liittyä tähän hankkeeseen:

Alueidenkäyttöä ja toimintoja suunniteltaessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä, elinympäristön laadun parantamista sekä joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen edellytysten kehittämistä. Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen erityisolosuhteisiin.

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon maapuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvattava niille riittävät alueelliset toimintaedellytykset.

Maankäytön suunnittelussa on alueen erityispiirteisiin tukeutuen otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema-alueet, rakennetut kulttuuriympäristöt ja arkeologinen kulttuuriperintö sekä kiinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun. Suunnittelussa on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät.

Tuulivoimalat tulee sijoittaa keskitetysti usean tuulivoimalan muodostamiin ryhmiin. Kunnan kaavoituksessa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoiman rakentamisen vaikutukset maisemaan, asutukseen, loma-asutukseen, linnustoon ja muuhun eläimistöön, luontoon ja kulttuuriperintöön sekä lievennettävä haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimaloiden suunnittelussa on turvattava puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä selvítettävä ja otettava huomioon tuulivoimaloiden vaikutukset tutkajärjestelmiin, puolustusvoimien radioyhteyksiin ja muihin viestintäjärjestelmiin.

Tuulivoimaloita ja muita korkeita rakenteita suunniteltaessa on otettava huomioon lentoesteiden korkeusrajoitukset.

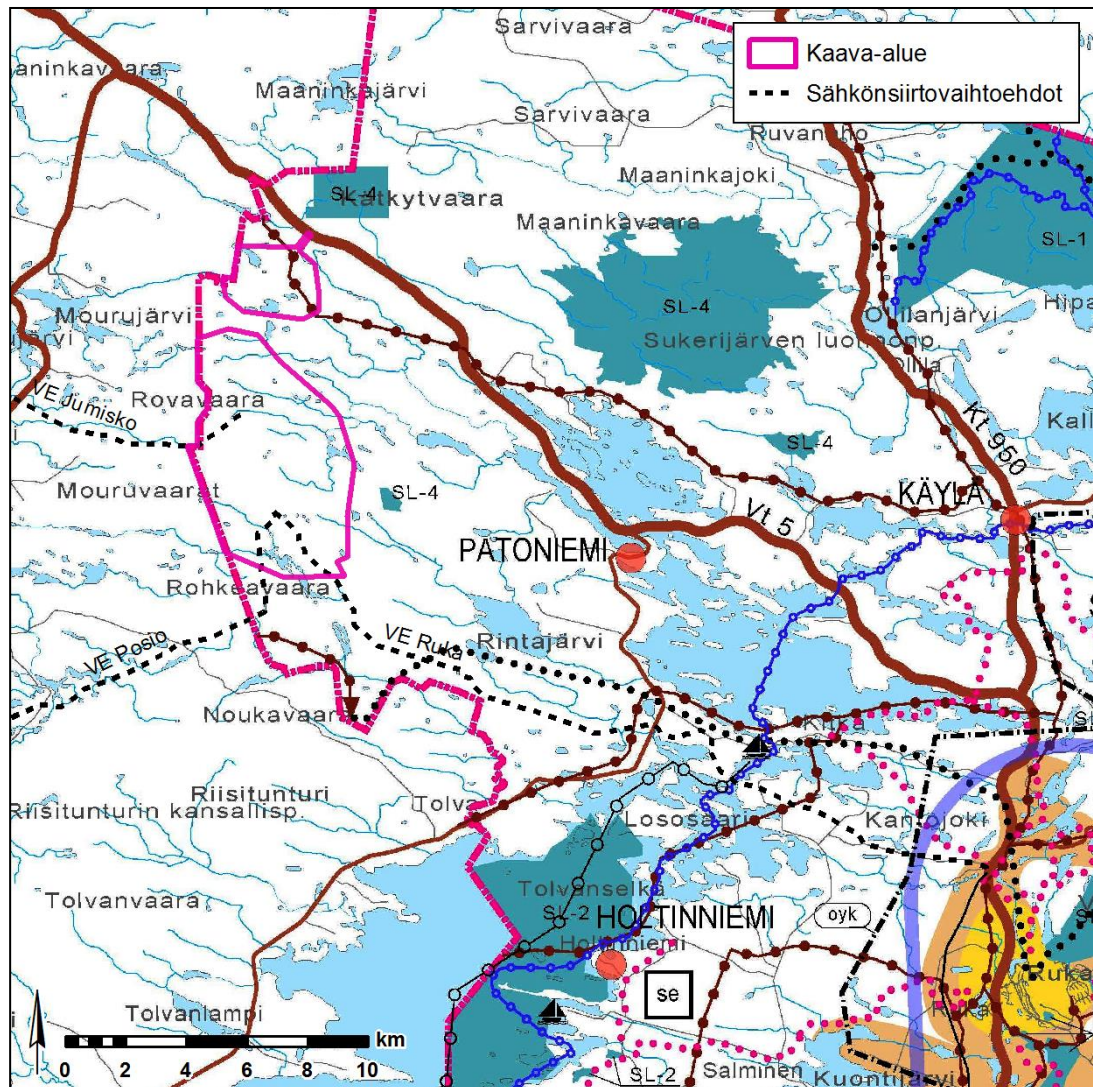
Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa.

Meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyissä on otettava huomioon valtioneuvoston päätös melutasojen ohjearvoista. Tuulivoimaloiden osalta on otettava huomioon valtioneuvoston asetus tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista. Rakennuksia tai muita huomattavia rakenteita ei tule suunnitella sijoitettavaksi maisemallisesti aroille paikoille, kuten kapeisiin niemen kärkiin ja kannaksille sekä rantamaisemaa hallitsevien kumpareiden huipulle.

7.3 Yleiskaavat

7.3.1 Kuusamon oikeusvaikutteinen yleiskaava

Kuusamon yleiskaava hyväksyttiin 2008 ja se tuli lainvoimaiseksi 8.1.2009. Kuusamon kaupunginhallitus päätti 11.12.2012 koko kunnan yleiskaavan päivittämisestä.

Kuva 7. Ote Kuusamon oikeusvaikutteisesta yleiskaavasta 8.1.2009. Kaavan päälle on piirretty kaava-alueen raja ja sähkönsiirron vaihtoehdot.

Kaava-alueelle ja sen lähialueelle on osoitettu seuraava merkintä:

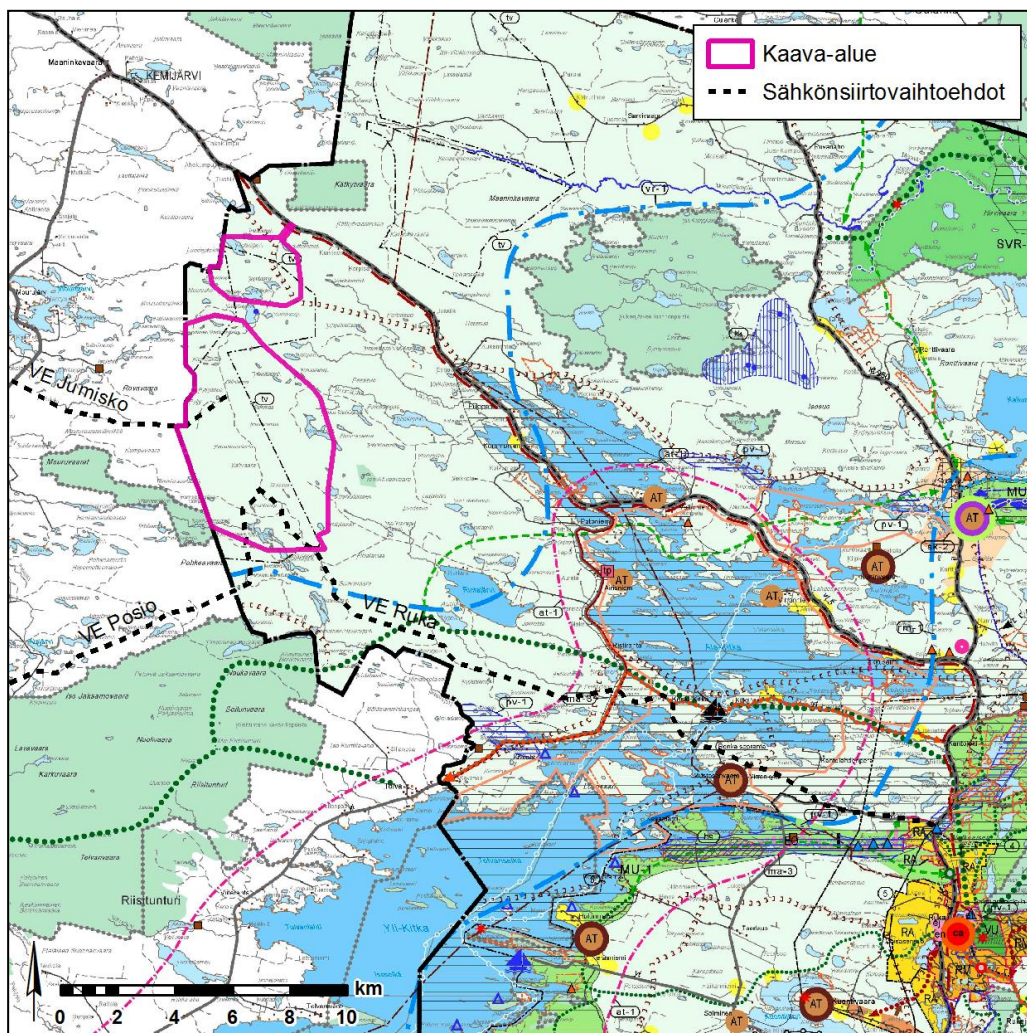
- Moottorikelkkailureitti (ruskea palloviiva)
 - Toimintatavoite: Reittiä kehitetään ja pidetään kunnossa siten, että Koillis-Suomen tärkeiden matkailukohteiden väliset moottorikelkkayhteydet säilyvät.

Koko yleiskaava-aluetta koskevista määräyksistä seuraavat voivat liittyä tähän hankkeeseen:

- Poronhoito
 - Kuusamo on kokonaisuudessaan poronhoitoaluetta. Alueiden käytön suunnittelussa on turvattava porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset. Turvetuotantoa suunniteltaessa on oltava yhteydessä paliskuntiin, ja metsänuudistamisessa sekä matkailutoimintojen sijoittamisessa on otettava huomioon porotalouden tärkeät kohteet, kuten erotus- ja ruokintapaikat sekä pyyntiaidat.

7.3.2 Kuusamon kaupungin strateginen yleiskaava 2030

Kuusamon kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti 13.12.2016 Kuusamon kaupungin strategisen yleiskaavan. Kaavalla päivitettiin yleiskaava kattamaan kokonaan Kuusamon kaupungin alueen. Yleiskaavakartta on jaettu kolmeen oikeusvaikutteiseen karttaan. Ensimmäinen kartta käsittelee yhdyskuntarakennetta, elinkeinoja, yhteyksiä ja kehittämistavoitteita. Toinen kartta käsittelee maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä alueita ja kohteita ja kolmas kartta luonnonsuojelualueita ja muita luonnonolosuhteiltaan arvokkaita alueita.

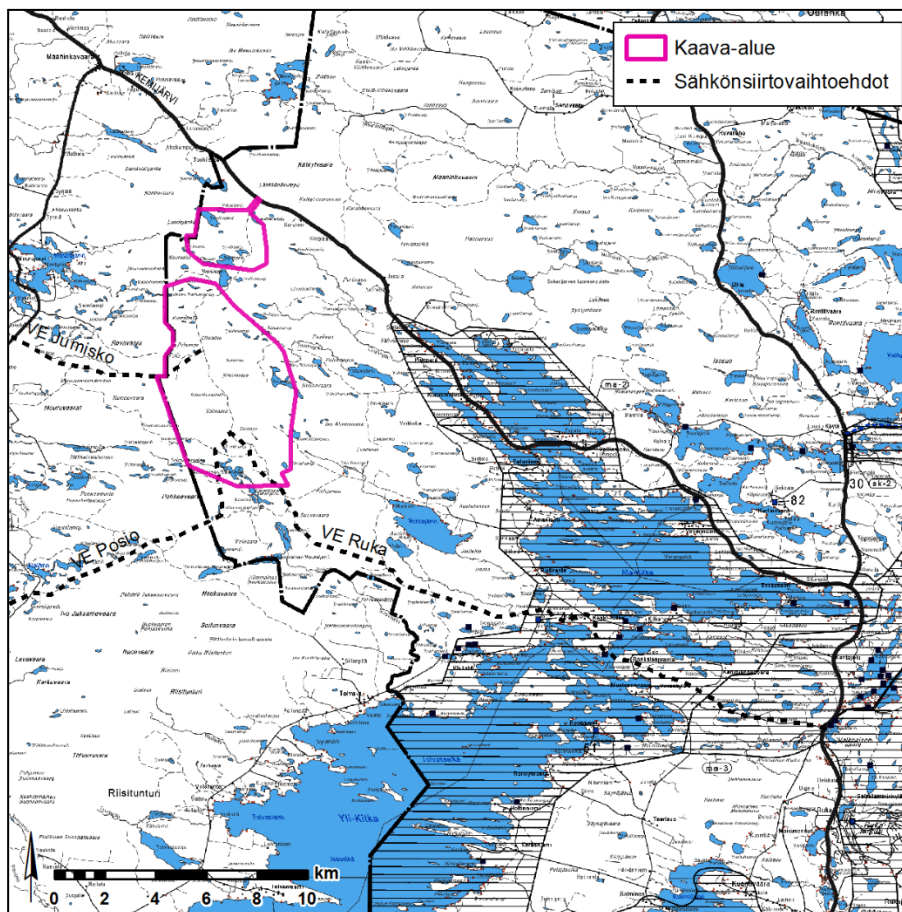
Kuva 8. Ote Kuusamon oikeusvaikutteisen, kunnanvaltuuston 13.12.2016 hyväksymän strategisen yleiskaavan kaavakartasta 1, jonka päälle on piirretty kaava-alueen raja ja sähkönsiirron vaihtoehdot. Kartta käsittelee yhdyskuntarakennetta, elinkeinoja, yhteyksiä ja kehittämistavoitteita.

Kaava-alueelle ja sen lähialueelle on kaavakartassa 1 osoitettu seuraavat merkinnät:

- Potentiaalinen tuulivoimaloiden alue (tv-1):
 - Yleispiirteisten selvitysten perusteella potentiaalisiksi tuulivoimaloiden alueeksi todettu alue. Alueen ottaminen tuulivoimatuotantoon saattaa edellyttää sen osoittamista maakuntakaavassa ja yleiskaavan laatimista. Suunnittelussa tulee huomioida vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon sekä kulttuuriympäristöön ja ehkäistä niille aiheutuva haittaa. Voimala t tulee sijoittaa keskitetysti usean laitoksen muodostamiin ryhmiin ja niin lähelle toisiaan kuin se energiantuotannon taloudellisuus huomioiden on mahdollista. Tarkemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle ja loma-asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välikevaikutuksia ja kulttuurimaisemien arvot säilyvät. Lisäksi tulee huomioida tutka-järjestelmistä ja lentoliikenteestä aiheutuvat rajoitteet.
- Matkailu- ja virkistyspalvelujen alue (vr-1):
 - Alue on valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittävä virkistysalue, jolle osoitettavien toimintojen tulee tukea toiminnan säilymistä. Alueen kehittämisessä tulee vaalia vesistöjen ja

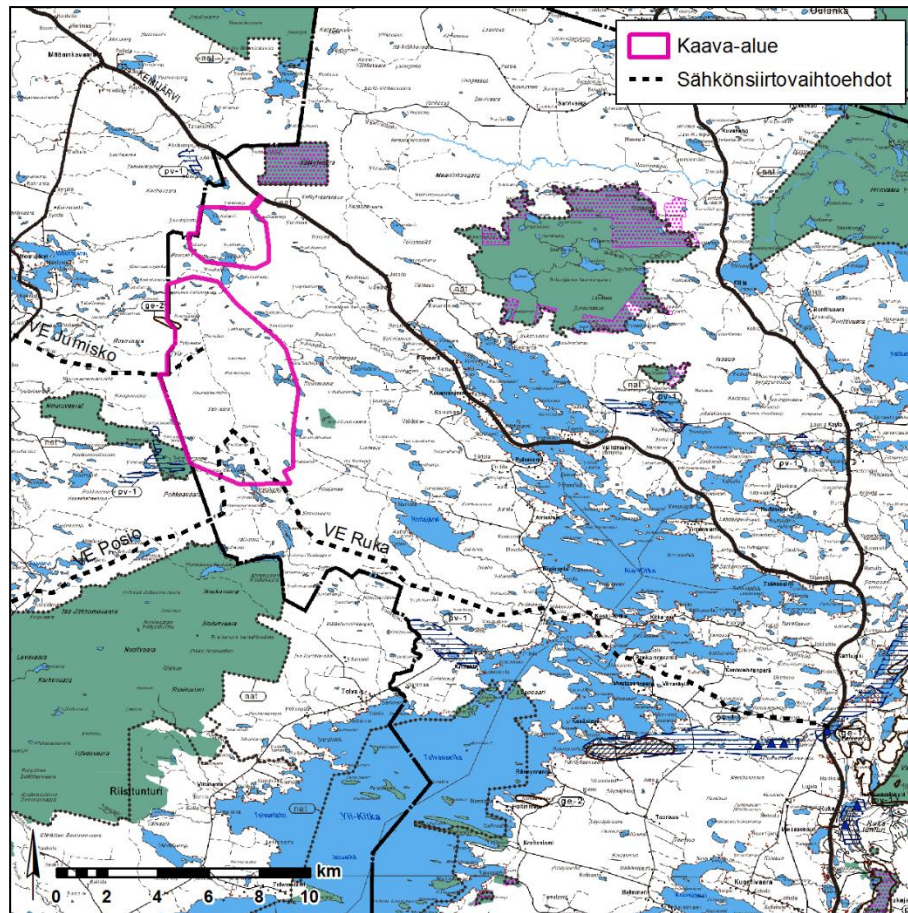
ympäristön tilaa. Tarkemmassa suunnittelussa tulee muodostaa seudullisesti jatkuvia reitistöjä ja virkistysalueita sekä vaalittava alueen arvokkaita maisema- ja ympäristöalueita ja –kohteita.

- Maa- ja porotalous sekä muu maankäyttö on alueella mahdollista muiden kaavamerkintöjen mukaisesti. Metsätalous on alueella sallittu metsälain mukaisesti. Suojelualueiden ulkopuolella maa-aineslain mukainen maa-ainesten otto ja murskaus ovat sallittuja.
- Kaivoslain mukainen rikastus ja jalostus eivät ole alueella sallittuja, mutta louhiminen voidaan sallia tarkoin ehdoin määriteltynä siten, että alueelle ei synny merkittäviä maisemavaurioita tai kohtuuttomia ympäristövaikutuksia. Kaivostoimintaa ei voi sijoittaa 1 km lähemmäksi isoja ja keskisuuria järviä alueita ja jokia (pinta-alaltaan yli 1000 ha).
- Seudullinen moottorikelkkailureitti/-ura:
 - Reittiä kehitetään ja pidetään kunnossa siten että Koillis-Suomen tärkeiden matkailukohteiden väliset moottorikelkkayhteydet säilyvät.
- Rautatieliikenteen yhteystarve (punainen katkoviiva nuolilla):
 - Toiminnassa varaudutaan Taivalkoski-Kajaani välisen rautatien jatkamiseen raja-asemalle sekä selvitetään Taivalkosken radan jatkaminen Kuusamon ja Rukatunturin kautta Kemijärvelle.
- Valtatie / kantatie (harmaa viiva):
 - Merkinnällä on osoitettu kansainväliset, valtakunnalliset ja maakunnalliset matkailuväylät. Valtateitä 5 ja 20 ja kantatietä 81 kehitetään matkailuliikenteen, kuljetusten ja muun pitkämatkaisen liikenteen pääväylänä. Kantatietä 950 kehitetään matkailuliikenteen pääväylänä ja kantatietä 866 kehitetään kansainvälisenä liikennereittinä Venäjälle.
- Olemassa oleva kalanviljelylaitos / luonnonravintolammikko (sininen pallo):
- Paliskunnan raja / esteaita:
 - Tolva, Alakitka, Akanlahti, Oivanki, Kallioluoma ja Hossa-Irni
 - Moottorikelkka- ja ulkoilureitit tulee suunnitella niin, että ne risteävät mahdollisimman harvoissa kohdissa pysyvän poroaidan kanssa.

Kuva 9. Ote Kuusamon oikeusvaikutteisen, kunnanvaltuuston 13.12.2016 hyväksymän strategisen yleiskaavan kaavakartasta 2, jonka päälle on piirretty kaava-alueen raja ja sähkönsiirron vaihtoehdot. Kartta käsittelee maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä alueita ja kohteita.

Kaava-alueelle tai sen lähialueelle ei kaavakartassa 2 ole osoitettu merkintöjä.

Kuva 10. Ote Kuusamon oikeusvaikutteisen, kunnanvaltuuston 13.12.2016 hyväksymän strategisen yleiskaavan kaavakartasta 3, jonka päälle on piirretty kaava-alueen raja ja sähkönsiirron vaihtoehdot. Kartta käsittelee luonnonsuojelualueita ja muita luonnonolosuhteiltaan arvokkaita alueita.

Kaava-alueelle ja sen lähialueelle on kaavakartassa 3 osoitettu seuraavat merkinnät:

- Arvokkaat geologiset muodostumat, Moreenimuodostuma (ge-2)
 - Merkinnällä osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat
 - Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, ettei maisemakuvaa turmella, luonnon merkittäviä kauneusarvoja tai erikoisia luonnonesiintymiä tuhota eikä luonnonoloissa aiheuteta huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia. Metsänhoidossa noudatetaan metsälain säännöksiä. Maa-ainesten otto ja murskaus ovat sallittuja, mikäli lupakäsittelyssä voidaan ottaa riittävästi huomioon valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet.
- Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, I-II luokat (pv-1)
 - Alueelle ei saa osoittaa pohja- tai pintaveden laatua vaarantavia toimintoja.
- Natura-2000 verkostoon kuuluva alue

Koko yleiskaava-aluetta koskevista määräyksistä seuraavat voivat liittyä tähän hankkeeseen:

- Tuulivoimaloiden ja asutuksen väliin tulee jättää vähintään 2 km suojaetäisyys.
- Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset säilyttämällä laidunalueiden yhtenäisyys ja kulkureitit laidunalueiden välillä. Metsän uudistamisessa ja matkailutoimintojen sekä reitistön sijoittamisessa on otettava huomioon porotalouden tärkeät kohteet kuten erotus- ja
- Virkistysreittien sijoittamisesta metsiin ja metsän mahdollisten käyttörajoitusten korvauksista sovi- taan yrittäjien, maanomistajien ja kaupungin kesken.

7.4 Liittyminen muihin hankkeisiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin

Puhuri Oy suunnittelee Sallan Porttiin 8 tuulivoimalan hanketta. Hanke sijaitsee yli 30 kilometriä pohjoiseen kaava-alueesta. Hankkeen luontoselvitykset ja kaavoitusprosessi on aloitettu kunnanvaltuuston päätöksellä 24.6.2016 (Salla 2016), minkä jälkeen OAS julkaistiin. Kaavaluonnos ja valmisteluvaiheen kaava-aineisto olivat nähtävillä 14.1.-15.2.2016. Hanke ulottuu ainoastaan maisemallisten vaikutusten mahdolliselle vaikutusalueelle, joten yhteisvaikutusten tarkastelu rajoittuu maisemavaikutuksiin. Posion Saukkovaaraan on 2016 rakennettu seitsemän voimalan hanke hieman yli 30 kilometrin etäisyydelle kaava-alueesta. Lähimmät muut tuulivoimahankkeet sijoittuvat yli 30 kilometrin etäisyydelle.

Kaava-alueen pohjoisosassa ja pohjoispuolella on voimassa olevia malminetsintävarauksia ja kaava-alueen itäpuolella on alueelle malminetsintähakemus. Dragon Mining Oy laati vuonna 2013 Kuusamon kaivoshankkeen YVA-selostuksen, jossa yhtenä kolmesta rikastamon sijaintivaihtoehtona oli kaava-alueen pohjoispuolella sijaitseva Salmijärvi. Yhteysviranomaisen edellytti lausunnossaan selvitysten ja YVA-selostuksen täydentämistä. Hankkeen kaavoitusta, luvitusprosessia tai maa-alueiden hankintaa ei ole aloitettu. Vuonna 2016 Dragon Mining selvittää yhä erilaisia vaihtoehtoja kultakaivoshankkeen toteuttamiseksi, mutta hankesuunnitelmaa ei ole tiedossa. Toimijan suunnitelmissa on jatkaa ja päivittää ympäristövaikutusten arviointia hankkeen toteuttamisvaihtoehtojen selvittämisen jälkeen.

8 YVA-menettelyn ja kaavan yhteen sovittaminen

YVA-lain (468/1994) 5 §:n mukaan ”yhteysviranomaisen, kaavaa laativan kunnan tai maakunnan liiton ja hankkeesta vastaavan on oltava riittävässä yhteistyössä hankkeen arviointimenettelyn ja kaavoituksen yhteensovittamiseksi”.

Hankkeen YVA-menettely ja osayleiskaavoitus sovitetaan yhteen siten, että niihin liittyvät selvitystyöt, vaikutustenarviointi, vaihtoehtojen vertailu ja osallistuminen yhdistetään.

9 Laadittavat selvitykset

YVA-menettelyn ja kaavoituksen aikana on laadittu seuraavat muun muassa seuraavia selvityksiä:

- Arkeologinen inventointi
- Maisemaselvitys, sisältäen havainnekuvat ja näkyvyysanalyysin
- Kasvillisuus- ja luontotyyppi-inventointi
- Muuttolinnusto, syysmuutto 2015 ja kevätmuutto 2016
- Pesimälinnustonselvitys
- Asukaskysely
- Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden ympäristöjen tarkastelu
- Melu- ja välkemallinnukset
- Porotalousselvitys

10 Vaikutusten arviointi

Hanketta koskevat vaikutusten arvioinnit on laadittu YVA-menettelyn ja osayleiskaavoituksen. Kaavoituksen yhteydessä tarkastellaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRA 1 §) mukaiset vaikutukset:

- ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen
- maa- ja kallioperään, vesiin, ilmaan ja ilmastoon
- kasvillisuuteen ja eläimistöön sekä luonnon monimuotoisuuteen
- yhdyskuntaan, energiatalouteen ja liikenteeseen
- alueen turvallisuuteen
- maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
- yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Vaikutusarvioinnissa tarkastellaan myös mahdollisuuksia ja keinoja haitallisten vaikutusten lieventämiseen. Osayleiskaavan vaikutusten arviointi tehdään sanallisesti asiantuntija-arvioina, ja se raportoidaan osana kaavaselostusta.

Vaikutusten arviointi ulotetaan koko sille alueelle, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Eri vaikutustyypeillä on erisuuruinen vaikutusalue. Kaavan vaikutuksia arvioidaan enintään noin 30 km etäisyydelle tuulivoimaloista (maisemavaikutukset).

11 Osallistuminen ja tiedottaminen

11.1 Osalliset

Osallisilla on oikeus ottaa kantaan kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §). MRL 62 § mukaan osallisia ovat kaava-alueen ja sen vaikutusalueen maanomistajat, asukkaat, alueella toimivat yritykset, elinkeinon harjoittajat ja työssäkäyvät eli kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös ne viranomaiset, yhdistykset, järjestöt ja yhteisöt, jotka toimivat alueella tai joiden toimialaa kaavassa käsitellään. Selvityksen perusteella osallisia ovat ainakin:

Asukkaat, maanomistajat ja muut osalliset	Kallungin kalaveden osakaskunta
Kaavan vaikutusalueen asukkaat	Virrankylän kalastuskunta
Yleiskaava-alueen maanomistajat	Paloperän Osakaskunta ry / kyläyhdistys
Muut osalliset ja osalliseksi ilmoittautuvat	Käylän seudun maamiesseura
Kuusamon kaupunki	SLL:n Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri
Kaupunginvaltuusto	Ruka-Kuusamo Matkailuyhdistys ry
Kaupunginhallitus	Rukan ja Kuusamon matkailupalvelut
Kuusamon energia ja vesi	Kuusamo info
Kemijärven kaupungin lautakunnat	Kemijärven kaupungin matkailutoimisto
Naapurikunnat	Fingrid Oyj
Sallan kunta	Caruna Oy
Taivalkosken kunta	Digita Oy
Suomussalmen kunta	Ukkoverkot Oy
Posion kunta	TeliaSonera Finland Oyj
Kemijärven kunta	Elisa Oyj
Viranomaiset	Anvia Oy
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	Suomen turvallisuusverkko Oy
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu-Koillismaan pelastuslaitos
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto AVI	Kuusamon metsänhoitoyhdistys
Museo- ja tiedekeskus (Oulu)	Posion Metsänhoitoyhdistys
Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi	Kuusamon riistanhoitoyhdistys
Liikennevirasto	Piiloperän metsästysseura
Finavia Oyj	Ala-Kitkan metsästysseura
Yritykset ja yhteisöt	Käylän Seudun Metsästysseura
Paliskuntain yhdistys	Metsähallitus
Tolvan paliskunta	Kuusamon yhteismetsä
Hirvasniemen paliskunta	Kuusamon Yrittäjät ry
Kuusamon lintuharrastajat	Kuusamon Erä-Veikot ry
Kuusamon yhteisten vesialueiden osakaskunta	Maaninkavaaran Eräajät
Maaninkavaaran vesiosuuskunta	Dragon Mining Oy/Kuusamon kaivoshanke
Maaseläнкylän kalastuskunta osakaskunta	Belvedere Resources Finland Oyj/Haarakummun hanke
Takkusalmen vesiosuuskunta	

11.2 Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Osayleiskaavan vireilletulosta, kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen nähtävillä olosta sekä kaavan voimaantulosta ilmoitetaan kuuluttamalla paikallislehdistä sekä kaupungin ilmoitustauluilla ja Internet-sivuilla. Kaava-alueen maanomistajille sekä kaava-alueeseen rajautuvien alueiden omistajille lähetetään tiedotteet postitse OAS, kaavaluonnos- ja kaavaehdotusvaiheissa.

YVA-menettelyn yleisötilaisuuksissa käsitellään myös kaava-asioita. Yleisötilaisuus järjestetään kaavaluonnosvaiheessa ja tarvittaessa kaavaehdotusvaiheessa. Suunnitelma-asiakirjoihin voi tutustua nähtävilläoloaikoina Kuusamon kaupungintalolla ja kaupungin verkkosivuilla.

Kaavan vireilletulo

Kaavan vireille tulosta tiedotetaan lehti-ilmoituksella ja kaupungin ilmoitustaululla sekä kirjeitse kaava-alueen ja siihen rajautuvien kiinteistön omistajille (MRL 63 §). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville, jolloin osallisilla on mahdollisuus lausua mielipiteensä OAS:n riittävydestä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa suunnittelun kuluessa.

Kaavan laatimisvaihe

Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n 2 momentissa tarkoitettu viranomaisneuvottelu järjestetään kaavaa valmisteltaessa, ennen kuin kaupunki varaa osallisille tilaisuuden mielipiteen esittämiseen (MRL 66.2 §, MRA 18 §).

MRA 30 §:n mukainen kuuleminen: kaavan laatimisvaiheen aineisto (kaavaluonnos, kaavaselostus, tarvittavat selvitykset) asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi, josta tiedotetaan lehti-ilmoituksella. Aineisto on nähtävillä myös sähköisesti internetissä. Nähtävillä olo pyritään järjestämään samaan aikaan, kun YVA-selostus on nähtävillä. Aineistosta pyydetään lausuntoja ja osalliset voivat esittää siitä mielipiteensä. Kaavaluonnosta esitellään nähtävillä olon aikana yleisötilaisuudessa, jossa esitellään myös YVA-selostusta.

Kaavaehdotusvaihe

Kaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi (MRL 65 §). Nähtävillä olosta tiedotetaan lehti-ilmoituksella. Kaava-aineisto on nähtävillä myös sähköisesti internetissä. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausuntoja ja osalliset voivat esittää siitä mielipiteensä (muistutuksen). Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu pidetään sen jälkeen, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävänä ja sitä koskevat mielipiteet ja lausunnot on saatu (MRL 66.2 §, MRA 18 §).

Kaavan hyväksyminen

Kaavan hyväksyy yhdyskuntatekniikan lautakunta, kaupunginhallitus ja lopuksi kaupunginvaltuusto. Hyväksymispäätöksestä tiedotetaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle, Pohjois-Pohjanmaan liitolle ja niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet. Kaavan lainvoimaisuudesta kuulutetaan kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja paikallislehdistä (MRA 93 §).

12 Osayleiskaavoituksen tavoiteaikataulu

Maaningan tuulivoimaosayleiskaavan laadinta on kytketty ympäristövaikutusten arviointiprosessin (YVA) kanssa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma valmistui samanaikaisesti YVA-ohjelman kanssa ja kaavaluonnos samanaikaisesti YVA-selostuksen kanssa. Seuraavassa kuvassa on osoitettu.

Työvaihe	Tavoiteaikataulu
Kaavoituksen käynnistäminen	joulukuu-helmikuu 2015
Kaavan laatimisvaihe (kaavaluonnos)	toukokuu-joulukuu 2016
Kaavaehdotusvaihe	tammikuu 2017–syksy 2018
Kaavan hyväksyminen	vuoden 2018 lopussa

13 Yhteystiedot

Kuusamon kaupunki

Maankäyttö
Kaiterantie 22
93600 Kuusamo

Lisätietoja:

Jarkko Tammi, yhdyskuntajohtaja
puh. 040 564 5716
jarkko.tammi@kuusamo.fi

Pekka Räisänen, kaavoitusteknikko
puh. 040 756 7881

Leavuokko Alavuotunki, kaavoitusarkkitehti
puh. 040 8255173
etunimi.sukunimi@kuusamo.fi

Kaavaa laativa konsultti

Sito Oy
DI (YKS 245) Timo Huhtinen
Tuulikuja 2
02100 Espoo
puh. 040 542 5291
timo.huhtinen@sito.fi

Hankevastaava

EPV Tuulivoima Oy
Heini Ervasti, Sami Kuitunen
Kirkkopuistikko 0
65100 Vaasa
puh. 010 505 5054
etunimi.sukunimi@epv.fi

Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Palautteen tästä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi osoittaa nähtävilläolon aikana Kuusamon kaupungille.

Kuusamon kaupunki/Maankäyttö
Kaiterantie 22, 93600 Kuusamo

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan täydentää suunnittelun kuluessa. Osallisella on mahdollisuus saattaa suunnitelman riittävyys alueellisen ympäristökeskuksen arvioitavaksi neuvottelumenettelyä käyttäen (MRL 64 § ja MRA 31 §).